

04.

GIPUZKOAKO ARMARRIA

IRAGANEAN, ORAINEAN ETA ETORKIZUNEAN

Beñi Agirre Oiartzabal
(Hernani Errotzen Memoria Historikoa)

Jardunaldia

Gipuzkoako Armarrria

Iraganean, orainean eta etorkizunean

FIDELISSIMA BARDULIA NUMQUAM SUPERATA

Azaroak 25 Noviembre
Biteri kultur etxea
Hernani

Hernaniko Udala nabarraide H·E

“Gipuzkoako armarrria. Iraganean, orainean eta etorkizunean” jardunaldia

Hernani Errotzen Elkarateak eta Nabarralde Fundazioak Hernaniko Udalaren laguntzaz Gipuzkoako armarrria hartu zuten hizpide honako izenburu zuen jardunaldian: “Gipuzkoako armarrria. Iraganean, orainean eta etorkizunean”. Jardunaldia Biteri kultur etxe-ko areto nagusian egin zen, 2023ko azaroaren 25ean.

Historia ofizialak, sinbologiak eta kontakizunak duten harreman estuaz eta garrantziaz hitz egin zen. Sinbologiaren nondik norakoak azaltzeaz gain, zenbait tokitan betidanikoa omen den sinbologia ofiziala beraztertu zen. Kontakizun arrotzetik euskalnafarron kontakizunera ekartzeko izan diren ekimenen berri eman zen gero. Oñatin, Zizurkilen, Usurbilen, Auritzen, Bergaran, Antzuolan... eta beste zenbait tokitan egin denaz eta egiten ari denaz solasean jardun zuten bildutakoek.

Argi samar geratu zen armarrriak, banderak, ereserkiak, izenak eta gainerakoak ez direla apaingarri hutسالak; aitzitik, errelato baten erakusgarri direla, eta kontakizuna betiere oraina justifikatzeko dela; eta horretaz jabetuta, geroa diseinatzeko tresna baliagarria izaten dela. Eta hori da hernaniarroi lantzea dagokiguna. “Betidanik gureak” eta “normalak” omen diren sinboloek hausnartu eta gu ordezkatzeko ez gaituzten neurrian aldatzea eta egokiagoak diseinatzea.

Sinbologiaz

Espainiako diktadura erori eta gutako askok “Nafarroa Euskadi da” esaldi okerra oihukatzen genuen bitartean, Nafarroa Garaian gogor, setaz eta asmo gaiztoz ikurrina ez erakusteko legea ezarri zen. Euskadiko Autonomi Erkidegoan, berriz, Nafarroako armarrria EAEko armarritik eta errepidetatik ezabatzeko epaiak eman ziren. Iparraldean, ordea, biak ala biak ikus zitezkeen udal eta beste erakunde ofizialetako mastetan. Estatuak beretzat gordetzen dute sinbologia jakin bat bai, eta bestea ez, jartzeko eskumena. Epaila bidez derrigortzen dute haiek, guk geuk demokratikoki erakutsi nahi ditugun sinboloen gainetik.

Gaur egun ere, nazionalismo espainiarrak jazarpena eta isunak jarri ditu abian bere sinboloen erabilera inposatzeko, gureen gainetik, mendeetan zehar egundaino. Atarrabiako herriko frontoian “Euskal Herria” izena daraman armarrria kentzeko edo ezabatzeko agindua eman dute berriki. Bien bitartean, euskalnafarroko geure artean ika-mikan eta ezjakintasunean murgilduta ibili gara “betikoa” eta “normala” arrotzak inposatutako kontakizunak dioskuna aintzat hartuz; eta geure geurea delakoan, aldaketen kontra ere egiten dugu, tinko eta temati.

Zer da “normala” eta zer “betikoa”, ordea? Noizdaniakoa da betikotasun eta normaltasun hori, eta nork ezarritakoa? Hego Euskal Herriko hainbat udaletako bandera Borgoinako gurutzeta da, Nafarroa Garaia- ren konkistan tropa espainiarrek zeramaten bandera eta ultrasekuindarren kuttuna: Espainiako bandera zaharra. Eta hala ere, “betiko” bandera ei da, eta hori zalantzan jartzea tradizioak eta bazterrak nahasten hastea omen. Aldi berean, udal batzuetako plazetan ikurrina eta Nafarroako ikurra, biak ala biak jartzea zatiketa autonomiko espainiarraren gainetik, euskalnafar guztion batasunaren ezaugarri izan behar-ko litzatekeenean, kontrako jarrera aurkitu izan du abertzaleengan ere.

Ez da gauza bera, Ikurrina alde batetik eta Nafarroako bestetik astintzea, edo ikur biak elkarrekin haizatzea. Ez da gauza bera Gipuzkoako armarrri eta blasoietan Belateko kanoiak erakustea ala ezabatzea. Ez da gauza bera “Alfontso VIII.” izeneko edo “Reyes Católicos”, edo “López de Haro” kale eta plazak gure hirietan izatea; eta, aldiz, Eneko Aritza, Foru Plaza, Petri Nafarroako Mariskala, Martin Ttipia, edo Zugarramurdiko Sorginak (emaginak) izenekorik ez egotea.

Gipuzkoako armarrriak

Heraldikaren munduan, armarrria, kontaketa jakin baten euskarri fisikoa da. Armarrri batek hitz egiten du, zer- bait kontatzen digu beti. Eskuarki, armarrria edo blasoia diseinatzen duenak berak kontatzen ditu bere herrial-

dearen edo leinuaren “lorpenak” edota subjektuaren balentriak, munduak izan dezan bere herriari edo berari buruzko irudirik positiboena. Eskuarki diogu, ez beti. Arerioak edo etsaiak bestearentzat egindako diseinua bada ezin da espero “menpeko beste horren” loraldiak eta edergarriak kontatzea. Ohikoena da kasu horietan irudi gutxiesgarriz eta iraingarriz hornitzea kontaketa. Hori da, Espainiako Inperioak Gipuzkoari emandako armariaren kasua. Euren lorpenak kontatzen dituzte: Gaztelako koroa, kanoi eta erdarakadez osatua.

Armarriak harrian zizelkatuak ala horman edo oihalean margotuak izaten dira. Ugariak Erdi Arokoak dira, jauntxo, handiki edo elizaren gorespenerako egindakoak. Hala eta guztiz ere, badira irudi eta sinbolo zaharagoak erabiltzen dituztenak; adibidez, zortzi erpineko izar eta ilargi ilbeherako sasoian irudikatzen dutenak. Horiek gurean, aitzitik, ez dira islamaren jatorrizko sinesteetatik eratorriak, baizik eta baskoien antzinako sinbologia mitologikoen bidez transmitituak.

Lauburu

Lazkaoko armariaren atal bat.

Armarrien jatorrizko deskribapena eta esanahia idatzirik ez badago, figurak soilik baldin badaude, interpretazioaren munduan sartzen gara. Hori da Gipuzkoako armariaren irudi batzuen kasua, figura berriak eransten zitzaizkion denboraren poderioz; beraz, Gipuzkoako armaria ez da beti bera eta berdina izan. Bistan denez, armari horrek berak aldakuntza garrantzitsuak izan ditu historian zehar, gertaera historiko eta politikoei lotuta gehienetan. Horregatik, zuzena da, Gipuzkoako armarietz, pluralean, hitz egitea.

Hortaz, Gipuzkoako armariak lurraldearen historia politikoari lotua daude. Beren lorpen eta balentriaz gain, jabe-g historia bat kontatzen digu; eskuarki,

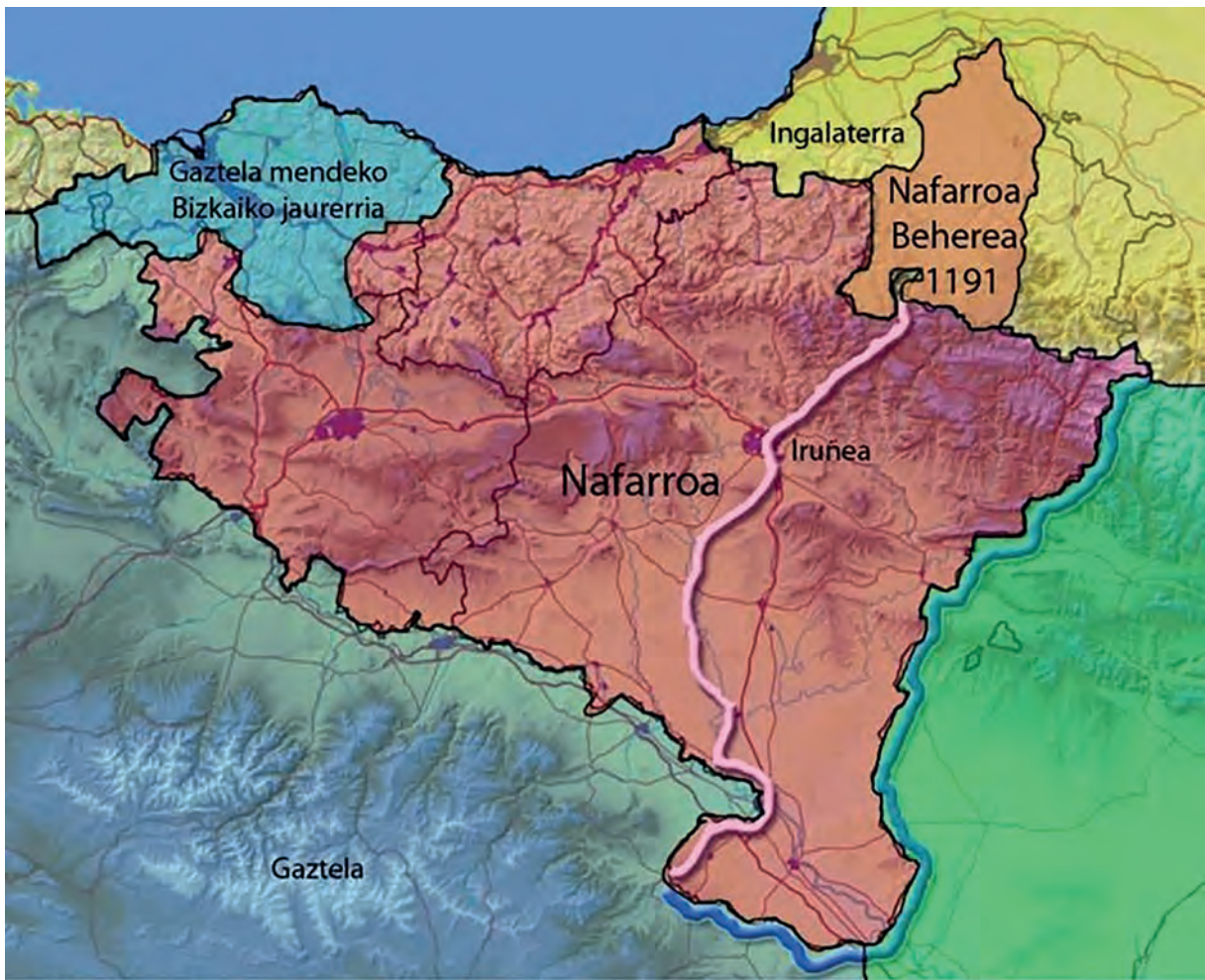
irabazlearen edo diseinua egiten zuenaren historia kontatzeko irudikatua izan da. Armarrian egin izan diren aldaketek irudi berria ezarri duenaren interpretazioa erakusten digu.

Historiaz: Nafar itsas-mendebalde hurbilaren konkista (oraingo Araba, Gipuzkoa eta Durangaldea)

XII. mendean, Nafarroako Antso VI.aren garaian, Europako beste lurraldeetan gertatzen zen bezala, azkartu egin zen nafar erreinu osoan hiribilduei hiri-gutunak ematea eta haiek gotortzea: 1180an Donostiari, 1181ean Trebiñu eta Gasteizi... Bazirudien, erregeak Gaztelarekiko muga eta itsasaldeko hiriak indartu nahi zituela balizko eraso baten aurrean. Aro horietan ere ohiko zen erresumen arteko aliantza estrategikoak egitea: Antso VI.a Nafarrokoaren alaba Berengela eta Rikardo Lehoibihotza ezkondu zituzten 1191ko maiatzaren 12an, Zipren. Rikardo, Akitaniako Leonor eta Ingalaterrako errege Enrike II.a Plantageneten oinordeko zen. Ingalaterran, Lege Salikoa edo “falikoa” indarrean izango ez bazen, Berengela Nafarroakoa alargundu zenean izango zen Ingalaterrako erregina.

Gaztelako Alfontso VIII.a eta Aragoiko Pedro II.ak, ordea, ez ziren lo geratu. Nafar erresuma euren artean banatzeko hitzarmena sinatu zuten Calatayuden, 1198ko maiatzaren 20an. Zorigaitzez, urtebete beranduago, 1199ko apirilean, jada Antso VII. Azkarra Nafarroako errege eta Rikardo Lehoibihotza Ingalaterrako errege eta Akitaniako duke ezkonanaia edo koinatuak zirela, Rikardo hil egin zuten Limousingo Chaluseko gazteluan gezi batek jota.

Antso VII.ak aliatu indartsuena baldin, Nafarroaren itsas mendebalde hurbila (oraingo Araba, Gipuzkoa eta Durangaldea) erasoan konkistatu zuen Gaztelak. Alfontso VIII.ak Gasteiz hiribilduari bederatzita hilabete setio jarri ondoren errenditu eta itsasalderaino sartu zen, Baionaraino. Nafar itsasaldeko errege gaztelar berriak Durangoko gobernantza eman zion Haroko Diego Lopez II.a “Gaiztoari”; horrek Alfontso-ri berari Jaéngo Navas de Tolosako batailan, 1212an,

Gaztelako Alfontso VIII.a eta Aragoiko Pedro II.ak sinatutako Nafarroaren banaketa.

musulmanen kontra emandako laguntzaren ordainean. Diego Lopezek Durangaldea Bizkaiari lotu zionean Gaztelapeko basailutza zuzena ezartzea ekarri zuen Nafarroari ebatsitako lurralde horrentzat.

Nafar tenentziak oraingo Gipuzkoan

Ez dago esaterik, mitologiaren ikuspegitik ez bada, oraingo Gipuzkoaren bailarek erromatarrek izendatutako Barduliako lurraldearekin bere osotasunean bat egiten dutenik. Oiasso portu-herri edo erroma-herria Baskoniako eremua bezala hartzen baitzuten, ustez, Jaizkibel edo Oiartzun ibai inguruetaraino. Mendebaldean, Deba-Mutriku Caristia erromatarrean sartuko

litzateke. Oiartzun-Deba arteko lur mehe hori, berriz, Aizkorriren gainerik pasa eta Trebiñuraino sartuko litzateke bertikalean; hortaz, gaurko Arabako lur mehe horiek ere Bardulia izango lirateke; hori, apenas aipatzen edo aldarrikatzen badute ere.

Joxe Miel Barandiaran zenak eta Aranzadi Zientzia Elkarrekin duela 14.000 urteko ehiztari eta biltzaileen aztarnak aurkitu dituzte han eta hemen; Debako Ekain koban Madeleine aldiko gizakiek egindako labar pinturak aurkitu dira, zaldien 34 margo koloredun. Beraz, erromatarrek Euskal lurraldera iritsi zirenean, dagoeneko, euskal habitata populatua zegoen. Gainera kultur eta artearen garapen oso aurreratua zuten auzoko beste kulturekiko.

Ikusi besterik ez dago, godoen garaian, Garona ibaia-
ren hego isuritik Ebro bi isurietan Soriako mendieta-
raino Baskonia eta baskoiak soilik aipatzen direla.
Hortaz, Bardulia erromatarren izendapena haien
kontu bat besterik ez zen izan. Godo, Franko eta
kalifa-herriak menderatu ondoren sortutako nafar
erresumaren kasuan ere baskoien erresuma bezala
ezagutzen zen. Ez zen probintziarik existitzen, ez ze-
goen Gipuzkoarik, erresuma bailaraka gobernatzen
baitzen. XII. mendean, Gaztelako tropak Gasteizen
sartu aurretik, bailarak markatzen zituzten nafar erre-
sumako administrazio barrutien banaketa: tenentziak.
Gero, Gaztelak osatuko zuen Gipuzkoa, hiru tenentzia
nagusiak batuz:

- **Aitzorrotz.** Debagoieneko eta Debabarreneko ibai isuriak; ekialdera, Gatzagatik Lastur-Deba herriraino, eta mendebaldera, oraingo Durangaldea barne; nahiz eta, batzuetan, tenentzia propio bezala ere azaltzen den.
- **Ipuzkoa.** 1025ean, San Salvador de Olazabal (*monasterium quo dicitur ollazabal*) San Joan de la Peñako nafar monasterioari Ipuzkoako jaunandreek (*senior Garsia Acenariz de Ipuscua* y su esposa *Gayla* o *Gaila*) egiten duten dohaintza dokumentu batean agertzen da. "*Aralarretik Elkanora*", Getariaraino, Oria eta Urola ibaien arroko agindupeko lurrak deskribatzen ditu, Lasturrekoak barne.
- **Hernani.** Ezagutzen diren lehen dokumentuetan (1014 eta 1101) Hernani Iruñeko erresuma baskoiaren barruan zegoen eta egungo Donostiaren Antigua auzoan zegoen San Sebastian izeneko eliza Leireko monasterioari egindako donazioari aipamena egiten zion: "*... eman eta eskaintzen diegu Jaungoiko berari eta jada aipatutako santuei eta Leireko monasterioari..., Ernani mugetan, itsasoaren ondoan, San Sebastian esaten zaion monasterioa eta bere lurraldea...*".

Gipuzkoa. Gaztelarraren eremuak.

Koka gaitetzen berriro 1200eko konkistaren egoeran. Gasteiz errendituta eta garaiko Antso VII.a Azkarrak Rikardo Lehoibhotza aliatua galduta, Alfontso VIII.a Gaztelakoa itsasaldeko lurraldeak konkistatzera eta bere erara antolatuz sartu zen. Donostiari Antso VI.ak emandako hiri-forua berretsi egin zion 1203an eta aldi berean, Donostiatik bereizteko bere hiri-foru partikularra jaso zuen Hondarribiak; Getaria eta Mutriku birrindu ondoren "berreraiki" eta Donostiako Forua zabaldu zion, 1209an. Horrela, baskoien hiriburuari itsasorako irteera itsutu egin zion. Hortxe sortu zen, denak nafarrak ziren herrian, batzuk basco edo bascongadoak eta besteak nafarrak deitzea. Garibairen esanetan: Alfontso gaztelarrak lehenengo "Kantauri ozeanoan gailendu edo nagusitu nahi baitzuen".

Gaztelarrek 1200eko konkistatik ehun eta hogeita hamabi urte behar izan zituzten Arabako elitearekin Lurraldearen Foruak hitzartzeko, 1332 arte; Oraingo Gipuzkoarekin 1397 arte, Getarian, Moro Gaztelako gobernadorea tarteko Gipuzkoako Koadernoak idazteko; Bizkaian, berriz, 1452 arte, Fernando II. Aragoiko "Faltsarioak" Bizkaiko Lurralde Foruak zin egiteko Gernikan. Urte horietan guztietan Gaztelako erresumaren menderakuntza sarea josten eta indartzen ari ziren. Nafarroa Garaia eta Beherea erresuma independentea izaten jarraitu bazuen ere, ahultzen zihon etsaien aurrean. Hori dena da, armarrietan irudikatuz, kenduz eta jarriz, kontatu izan digutena.

Gaztelak lurralde bakoitzarekin hitzartutako Foru horietatik sortu ziren lurraldeetako Batzar Nagusiak eta testuinguru horretan diseinatu zen Gipuzkoarako jatorrizko zigilua, gero armarrira eramango zena. Deskribapen gisa ezagutzen den lehenengoa, hau izan zen: "goiko arloan errege jantziarekin azaltzen den pertsona bat agertzen da aulkian eserita, koroa du buruan eta ezpata biluzia eskuineko eskuan zutik jasota; beheko arloan hiru zuhaitz berde, itsasoa irudikatzen duen uhinen gainean, denak eremu gorrian". Bertan, ez dago ez Barduliari buruzko aipamenik, ezta ere inori leial izateari buruzko xingolarik.

Lehen zigilua izan zitekeena (argazkien iturria: Mª Rosa Ayerbe).

Hiru zuhaitz haiek noiz eta nork jarri zituen zigiluan eta zein zuhaitz motakoak ziren ere ez dago ziurtatzerik, ez da esaten; baina, Gipuzkoako Ermandadeen Batzar Nagusiak jatorrizko zigilua diseinatzeko hasieratik erabili zirela bai. Behar bada, eta beste hipotesi bat botatzearen, erakundetze edo lurraldea tenentzien bidezko antolaketaren nafar tradizioa irudikatu nahi zutela pentsa daiteke.

Edonola ere, jatorritik gaur egun arte etengabe eta zigilu guztietan azaltzen diren irudi bakarrak, Jose Antonio Agirreren Jaurlearitzak erregearen irudia kendu ondoren, Batzar Nagusiak jarritako hiru zuhaitz eta itsas uhinak dira, gaur egungo armari sinplifikatu edo logotipo ofizialean horiek soilik irudikatzen direnak. Luze joko lukeen aldaketa guztien azterketa eta kontakizunak dokumentatuta dauden beste lan batzuetarako utzita, heldu diezaiozun orainari eta etorkizunari.

Espainiako Inperioaren armaria Gipuzkoarako

Argitu dugu 1200. urtean Gaztelako Erresumak gaur egun Gipuzkoako herrialdea osatzen duten lurraldeak konkistatu zituela. Hernani, ordura arte, Nafarroako Erresumaren parte zen, nafarrak ginen; baina, konkista haren ondorioz muga berriak ezarriz senide arteko banaketa eragin zuten: baskongadoak eta nafarrak.

Gaztelako Erresuma Inperio bihurtzen hasi zen *Non Terrae Plus Ultra* (ez dago lurrik Finisterretik harago) latinezko esaera atzera utzi zuenean. 1482an, Granadako nazarien Erresuma suntsitu ondoren, 1492an,

Kolonen eskifaiako batek Guanahani uhartea bistaratu zuenean Ameriketarako bideak ireki ziren, XVI. mendean. Europako bidelapur guztiak etortzen hasi ziren Gaztelako Gortera kolonia berrien arpilaketarako txanda eske. Espainia era guztietako mertzenarioz bete zen.

Hogeita hamar urte beranduago, Aragoi-Gaztelako tropek elkar hartuta Nafarroa Garaia inbaditu zuten, 1512an. Gipuzkoarrek, arabarrek eta bizkaitarrek Gaztelako basailu ziren neurrian parte zuzena hartu zuten etxekoen kaltetan. "Balentria" hori saritzeko ala iseka egiteko, nork daki, 1513an, Gaztelako Juana erreginak hamabi kanoien irudia "oparitu" zien gipuzkoarrei euren armarrarian leku nabarmenean jartzeko. Belateko kanoiak.

Kanoien mitoaren jatorria Gaztelak Nafarroaren kontra jokatu gerraren pasarte bat du oinarri, juxtu, gipuzkoar elite batzuen osteak Nafarroa berreskuratzeko kontraerasoan porrot egin, eta Belaten barrena erretiratzen ari zirela. Honela aurkeztu zuen Jose Antonio Zabala biltzarkide jaunak Gipuzkoako Batzar Nagusiaren aurrean armari zaharretik irudi gaitzesgarri batzuk kentzeko saioan, Aktan jasota bezala:

Gipuzkoako Batzar Nagusiak.**II. Legealdia.****Bilkura egunkariaren: 21 zenbakia****Osoko Bilkura.****1985-11-25**

"... Joan Albret eta Katalin Foixko Nafarroako erre-erregina legitimoek, Pirinioak zeharkatu behar izan zituzten, Bortuz Gorako Seigarren Merindadean babesteko; alegia, Nafarroan, Nafarroa Kontinentalean; errege legitimoari jarraitzen dien nafar agramondarrekin batera eta Frantziako erregearen tropen laguntzari esker; batez ere, Alemaniako erreinuko mertzenarioek osatua; Erresuma berreskuratzen saiatuko dira. Zoritxarrez, talka gehienetan zortea kontrakoa dute, eta mila eta bostehun eta hamabiko abenduaren lauan, Nafarroako Erregearen tropa leialak, Lansqueneteak gehienak, Baztan ibarrean zehar Behenafarroara erretiratzen ari zirenean, Belateko mendatera iristean, eraso egin zieten Gipuzkoako tropek, Bidaurre eta Berastegi jaunak buru zirela..."

... Honaino, laburpen historikoa, eta amaitzeko, hainbat ondorio atera ditzakegu: Fernando V.aren inbasioa Nafarroako subiranotasunaren aurkako erasoia izan zela, 'fultomania' delakoaren bidez; prozedura hori, hain zuzen, erregeak beste lurraldeak okupatzeko aholkatzen zuten..."

Espainiako Inperioak Gipuzkoako armarrarian ezarritako hainbat atal kentzea

Espainiako II. Errepublikara garaiko Euzko Jaurlaritzak, 1931an, agindu zuen, besteak beste, erregearen irudia eta Belateko kanoiak desagerraraztea; gero, Errepublikara bota zuen frankismo espainiarraren garaian berrezarri bazuten ere.

Hona hemen, Espainiako diktadura frankistaren ondoren berrezarritako Gipuzkoako Batzar Nagusien aurreko akta beretik jasotako pasarte batzuk:

Fernando V.aren (Aragoikoa, Faltsarioa) inbasioa, Nafarroako subiranotasunaren aurkako erasoia izan zen. Kontuan hartuta (Gipuzkoako jendea) enbor beretik eratorritako senideak garelara, Nafarroaren inbasioa euskal nafarren subiranotasunaren aurkako da, eta, beraz, guztiz justifikatuta dago senide-hilketa gogorarazten dituzten sinboloak ezabatzea (Belateko kanoiak). Armarrariaren aldaketak kalte aitortza eta bidegabekeria egindako ekintza baten ordaina izan behar du, ezin baitugu gure historiaren ekintza loria-tzaile gisa onartu gaitzesgarria dena.

"... Batzar Nagusi hauen ekimenez egindako Gipuzkoako armarrariaren aldaketa prozesua oso luzea izan da... Arrasaten, 1979ko apirilaren 22an egindako Batzar Nagusietan hasi zen... 1876ko uztailaren 21eko "Foru Deuseztatze Legeak" eten arren, "Tradizioa" jarraitzen zuela irudikatuz eta haien lekukoa jasoz.

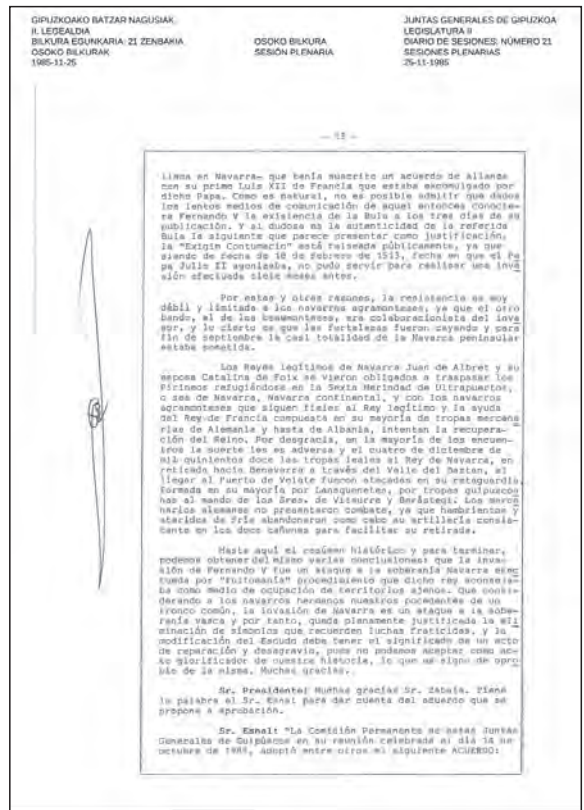
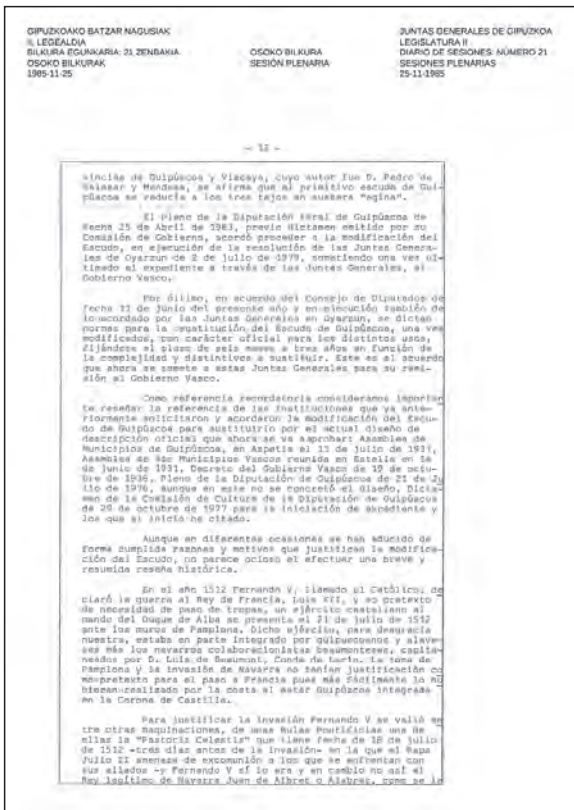
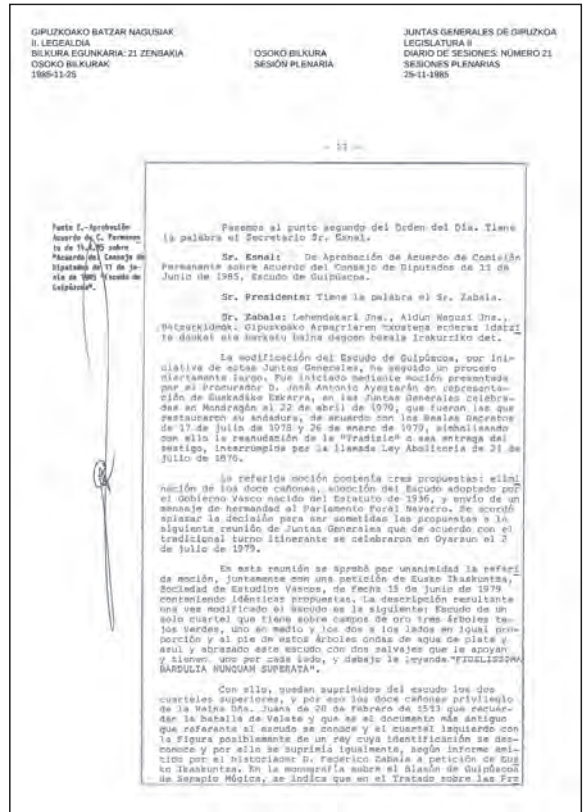
Mozio horretan..., Canovas del Castillo gobernu-buru espainiarrak 1876ko uztailaren 21an Foru Deuseztatze Legeak eten zuena berrezartzeaz gainera, ... hiru proposamen egiten ziren: hamabi kanoiak kentzea, Euzko Jaurlaritzak 1936ko Estatu-tuan ezarritako armarraria onartzea eta senidetasun mezu bat bidaltzea Nafarroako Foru Parlamentura...

... Uztailaren 2an, Oartzunen egin zen Batzar Nagusien bileran, guztien adostasunez onartu zen aipatutako mozioa..." (Eusko Alderdi Jeltzailea, 30; Euskadiko Alderdi Sozialista - PSOE 9; Euskadiko Ezkerra, 9; Coordinadora Independiente, 3).

Aipatu behar da ere Batzar honetara bertaratu ez ziren diputatuak: Eusko Alderdi Jeltzaitetik hiru; Euskadiko Alderdi Sozialistatik hiru; Euskadiko Ezkerretik, bi; Herri Batasuneko, hemeretzi; Centro Democratikotik hiru, Coordinadora Independentetik bat; eta bertaratu, baina Batzarra utzi, Alianza Populareko, bat.

Amaitzeko esan, **armarriak, banderak, kale izendegiak eta oro har sinbolo guztiak aldatzen doazela. Heraldikaren munduan, armarrria, kontaketa jakin baten euskarri fisikoa da, baina, historian zehar gertaera historiko eta politikoei, Instituzio eta lurraldearen kontrolari oso lotuta daude. Egin ditzagun gaur gu ordezkaturko gaituen beharrezko aldaketak eta bultzatuz dezagun ondoko generazioen ere gauza bera egin dezaten hala dagokienean.**

GIPUZKOAKO BATZAR NagusiaK
II LEGALDIA
BILKURA EGUNKARIA: 21 ZENBAKIA
OSOKO BILKURAK
1985-11-25

JUNTAS GENERALES DE GIPUZKOA
LEGISLATURA II
DIARIO DE SESIONES: NUMERO 21
SESIONES PLENARIAS
25-11-1985

- 14 -

"Visto que en reunión de Junta General u Ordinaria celebrada en Oyarzun el 3 de Julio de 1979 se aprobó una propuesta relacionada con el Escudo de Guipúzcoa, presentada en la sesión constitutiva celebrada en Mondragón el día 22 de abril de dicho año sobre eliminación de los cañones que figuran en la parte izquierda del Escudo de Guipúzcoa del siguiente tenor literal que se vuelve a adoptar el Escudo acordado por el Gobierno Vasco nacido del Estatuto de 1976. Propuesta aprobada que fue sometida a Diputación a fin de seguir las oportunas actuaciones y expedientes.

Visto que el Pleno de Diputación en sesión de 25 de abril de 1983 adoptó acuerdo del siguiente tenor: "Acuerdo del Pleno de las Juntas Generales de Guipúzcoa de 3 de Julio de 1979 a cuando se dispone en los estatutos vigentes del presente.- Incorporar al expediente la descripción heraldica resultante de la modificación del Escudo y el nuevo diseño del mismo.- Se dictarán las normas adecuadas para la sustitución del Escudo y las Disposiciones Transitorias según lo establecido con carácter orientador, criterios heraldicos con los de la Ley 33/81 de 5 de octubre y Real Decreto 2564/81 de 18 de diciembre".

"Visto que el Consejo de Diputados en reunión de 11 de junio de mil novecientos ochenta y cinco ACUERDA: Primero.- La descripción resultante de la modificación del Escudo de Guipúzcoa según el Acuerdo de las Juntas Generales adoptado en sesión de Junta General u Ordinaria celebrada en Oyarzun el día 3 de Julio de 1979, es la siguiente: "Escudo de un solo cuartel que tiene sobre campo de oro tres árboles cejas verdes, uno en medio y los dos a los lados en igual proporción, al pie de estos árboles ondas de agua de plata y azul y asomado este escudo con dos salvas que le apoyan siendo uno por cada lado, y debajo la leyenda "HERALDIA VASCOA NUNQUAM SUPERATA". Segundo.- El nuevo diseño del Escudo de Guipúzcoa conforme al precedente anterior de este acuerdo es el que figura como anexo al mismo.- Tercero.- La sustitución del Escudo de Guipúzcoa se efectuará de acuerdo con las siguientes normas: 1.- En la bandera de Guipúzcoa se procederá de modo inmediato a adoptar las medidas necesarias para la sustitución de su Escudo por el Oficial, excepto cuando se trate de ondas de valor histórico que deben ser guardadas y exhibidas con tal carácter.- 2.- De igual modo se procederá con las placas, sellos, en seda y de lino, billetes, diplomas, distintivos, documentos, impresos, sellos y membretes de uso oficial, que tengan el escudo de Guipúzcoa: la sustitución habrá de quedar completada en el plazo máximo de seis meses, excepto cuando por el volumen de los impresos y afectos no utilizados o por otra causa justificada fuese excepcionalmente aconsejable un plazo mayor.- 3.- En los edificios públicos y objetos de uso oficial en que pueda figurar el Escudo de Guipúzcoa se procederá a la sustitución en el plazo máximo de tres años.- Se mantendrán los edificios existentes en aquellos edificios declarados Monumento Histórico-Artístico, igualmente se mantendrán en aquellos monumentos, edificios o construcciones de alta ornamentación cuando baste sustancial o cuya estructura pudiera quedar dañada al separar los escudos.- 4.- Conforme al mismo orden del acuerdo del Pleno de esta Excmo. Diputación Provincial de

GIPUZKOAKO BATZAR NagusiaK
II LEGALDIA
BILKURA EGUNKARIA: 21 ZENBAKIA
OSOKO BILKURAK
1985-11-25

JUNTAS GENERALES DE GIPUZKOA
LEGISLATURA II
DIARIO DE SESIONES: NUMERO 21
SESIONES PLENARIAS
25-11-1985

- 15 -

25 de abril de 1983, sométase el expediente, a través de las Juntas Generales de Guipúzcoa a resolución del Gobierno Vasco".

Visto que trasladado el citado acuerdo a la Comisión Institucional de estas Juntas Generales dicha Comisión presta su conformidad al mismo, con la discrepancia manifestada por el Sr. Clevero, de Coalición Popular y lo eleva a esta Comisión Permanente.

La Comisión Permanente de estas Juntas Generales aprueba el elevar a la primera reunión ordinaria que celebre el Pleno de las Juntas Generales de Guipúzcoa, el precitado acuerdo, para ser sometido a aprobación, y en su caso, remisión a efectos de resolución por el Gobierno Vasco.

Sr. Presidente: Se va a proceder por tanto, a la votación de aprobación de esta propuesta y por tanto también remisión al Gobierno Vasco para su resolución en su caso.

Tiene la palabra el Secretario Sr. Ensal.

Sr. Ensal: Votación:

Votos a favor: Unanidad.

Sr. Presidente: Se aprueba por tanto, por unanimidad de los presentes el punto anteriormente tratado.